

grænsninger i rettens skønsmæssige adgang til at afslå kumulation under henvisning til reglerne om saglig kompetence eller i rettens skønsmæssige adgang til at henvise både modkravet og hovedkravet til den domstol, der under en selvstændig sag ville have kompetence til at behandle modkravet.

Retsplejerådet foreslår derfor at ophæve reglen i retsplejelovens § 249, stk. 3, 3. pkt., om, at landsretten ikke kan henvise et modkrav eller en sag til byretten. Landsretten vil herefter have samme skønsmæssige adgang til at afslå kumulation med et modkrav og til at henvise hele sagen, når modkravet isoleret set hører under byrettens saglige kompetence, som når modkravet isoleret set hører under en anden domstols, f.eks. Sø- og Handelsrettens, kompetence.

3.12.3. Reglerne i retsplejelovens § 249 omfatter efter ordlyden også modkrav til kompensation (dvs. til modregning i sagsøgerens krav), men det antages dog, at reglen om henvisning af et modkrav til den domstol, der ville have saglig kompetence til at behandle modkravet under en selvstændig sag, kun gælder for modkrav til selvstændig dom.

Efter Retsplejerådets opfattelse kan modkrav til kompensation i det hele sidestilles med andre indsigelser mod sagsøgerens krav, og der er derfor efter rådets opfattelse ikke behov for særlige lovregler om modkrav til kompensation.

Retsplejerådet foreslår derfor, at retsplejelovens § 249, stk. 2, begrænses til at vedrøre modkrav til selvstændig dom. Hermed opnås en forenkling af bestemmelsen, samtidig med at bestemmelsen bliver mere retvisende i relation til spørgsmål om henvisning af modkrav til rette domstol. Betingelserne for, at et modkrav til selvstændig dom kan behandles under sagen, videreføres uændret.

3.12.4. Retsplejelovens regler om sammenlægning af krav forudsætter, at kravene fra først af indbringes for samme domstol. Der er ikke hjemmel til at henvise en sag til en domstol i en anden retskreds med den begrundelse, at sagen mest hensigtsmæssigt kan behandles i sammenhæng med en sag, der verserer dér. Derimod kan en byret efter anmodning fra en part henvise en sag til landsretten eller Sø- og Handelsretten af denne grund, jf. retsplejelovens § 226, stk. 2, og § 227, stk. 2 (som affattet fra den 1. januar 2007). Endvidere kan henvisning ske til en anden sideordnet ret, hvis begge parter anmoder om det, jf. retsplejelovens § 245 om værnetingsaftaler.

De eksisterende muligheder udnyttes i vidt omfang til en koordineret behandling af sager om ensartede krav, hvilket er hensigtsmæssigt både af hensyn til retsenheden og af ressourcemæssige grunde. Der er

imidlertid også tilfælde, hvor et større antal ensartede krav verserer ved forskellige byretter, og hvor parterne i de forskellige sager ikke selv sørger for en effektiv koordinering af sagerne.

Retsplejerådet foreslår på denne baggrund at indføre en generel regel om henvisning af en sag, der verserer i første instans, til en anden ret og om henvisning af en ankesag ved landsretten til den anden landsret under de betingelser, der er anført i retsplejelovens § 226, stk. 2, og § 227, stk. 2.

Det kræves således for det første, at én af parterne i den sag, der skal henvises, anmoder om det. Selv om overordnede samfundsmæssige ressourcehensyn for så vidt kunne tale for at give retten mulighed for at henvise en sag af egen drift, finder Retsplejerådet, at dette ville være for vidtgående henset til, at parterne traditionelt har stor dispositionsfrihed i dansk civilproces, herunder med hensyn til værneting, jf. retsplejelovens § 245. Endvidere giver retsplejelovens § 345 retten mulighed for – også af egen drift – at udsætte sagen, hvis det findes påkrævet at afvente afgørelsen af lignende sager, der verserer i en anden retskreds.

Det kræves dernæst, at sagen findes mest hensigtsmæssigt at kunne behandles i forbindelse med en anden sag, der verserer ved en anden domstol. Før der træffes afgørelse herom, skal der indhentes en udtalelse fra den anden domstol. Ved afgørelsen heraf vil retten navnlig skulle vurdere, om der foreligger en sådan sammenhæng, at sagerne bør behandles samlet. Det vil endvidere kunne have betydning for vurderingen, hvilket stade de respektive sager befinder sig på.

Samtidig foreslår Retsplejerådet at præcisere, at en beslutning om samlet behandling af sager efter den gældende regel i retsplejelovens § 254 kan ske, når sagerne verserer ved samme ret, uanset om en eller flere af sagerne oprindeligt måtte være anlagt ved en anden ret.

Der henvises til betænkningen side 181-187.

3.12.5. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6-9 (forslag til retsplejelovens §§ 249 og 254), og bemærkningerne hertil.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

De foreslåede regler om gruppesøgsmål vil gøre det lettere for borgere og virksomheder at få behandlet sager om ensartede krav ved domstolene. Lovforslaget vil derved kunne betyde, at flere tvister indbringes for domstolene. Muligheden for, at visse tvister, der i dag